

til disse Valg og til Udfaldet af dem og til det Svar, som Befolkningen vilde give, ikke ere gaaede i Ophjælse, og dernæst fordi de Forhaabninger, der bleve stillede Vælgerne i Udsigt, da det nuværende Regjeringsystem ret sit Fart, nemlig i 1885, ere blevne skuffede. — Det vil jo ikke være skult for Noget, at det, der blev lovet Befolkningen, da Regjeringen greb til det sørgelige Middel at gaa udenfor Grundloven, var Udstaten til snarlig at komme tilbage i ordnede Tilstande, Udsigten til økonomiske Forbedringer og Udsigten til en hensigtsmæssig Ordning af Forsvarssagen, som vilde stemme med Landets Sikkerhed og dets Evner. I alle disse Henseender er imidlertid Befolkningen bleven skuffet. Det har viist sig, at den Bei, Regjeringen er flaaet ind paa i 1885, slet ikke førte derhen, hvor man troede, at den skulde føre, eller hvor man paastod, at den skulde føre, men tværtimod derhen, hvor Oppositionen dengang lagde, at den vilde føre, nemlig dybere og dybere i Konflikt og længere og længere bort fra Grundloven. Det har viist sig, at i Stedet for økonomisk Fremfærd have vi faaet økonomisk Stilstand, i Stedet for Fordel i økonomisk Henseende have vi faaet Udsigt til meget betydelige nye Skatter paa Befolkningen, og i Stedet for et ordnet Forsvarsvæsen have vi faaet Forslag, der tydelig nok vise, at Forsvarssagen er i fuldstændig feilt Spor, og at den ikke kan gjenneføres ved de forhaandenværende Midler. Jeg tror, at disse tre store Stuefælder i konstitutionel, økonomisk og militær Henseende, om jeg saa maa sige, ere blevne den egentlige virkelige Grund til det Nederlag — tør man vel sige — som det ministerielle Parti har lidt ved Valgene, navnlig i Hovedstaden; thi Nederlaget i Hovedstaden er naturligvis det, jeg ubetinget lægger ganske overordentlig Vægt paa for Diebliffet, større Vægt end paa de fleste andre Valg. Det kunde ikke godt være anderledes, jeg tror ikke nu, efter at Slaget er flaaet, at de Herrer fra den regjeringsvenlige Side undre sig over, at det maatte gaa saaledes. Det har viist sig, at det Osving, som var i 1887, var dels maaste en Følge af naive Menneskers Tro paa, at noget Nytt altid fører noget Godt med sig, og dels en Følge af, at der, hvor Magten er, hvor man slaar haardt til og tager lidet Hensyn, følger altid en Del svage Karakterer med og tror, at der skal man vinde en Fremtid. Men efterhaanden som Tiden er gaaet, synker Saadant hen igen, og den virkelige Stemning i Landet har vistnok gennem dette Resultat — navnlig Stemningen i Byerne — givet sig et Udslag, som ikke kan miskjendes. Det

har tillige for Oppositionen sin Betydning, og den er af en aldeles utvivlsomt opmuntrende Betskaffenhed. Det har den Betydning at vise, at den af os fulgte Bei, en bestemt Hævdelse af vore grundlovmæssige Krav uden en eneste Fordring ud over, hvad der strengt kan hævdes efter Grundloven, har været rigtig, og denne Bei ville og maa vi fremdeles følge. Hvis den følges konsekvent, ville vi atter om kortere eller længere Tid — vi kunne vente — føres ud af den nuværende ubelige Tilstand og ind i en virkelig frugtbar politisk Tilstand. Hvorvidt vore ærede Modstandere omfider ville imødekomme disse grundlovmæssige Krav, økonomiske Krav, Krav om at vore Afstemninger i militære Spørgsmaal følges, hvorvidt de ville bøje sig for, hvad Grundloven byder, og arbejde med os i virkelig frugtbar Samarbejde med Anerkjendelse af Folkethingets grundlovmæssige Ret, maa Tiden vise. Men jeg tror, at hvis man skal have noget Haab om at komme ud af de nuværende uheldige Forhold paa alle Omraader, er det den eneste Bei, at det sker hurtigst muligt.

Den anden Betydning, disse Valg have haft, er med Hensyn til Flertallets Politik, de have nemlig flaaet fast og udtrykkelig godkjendt den Politik, som Flertallet er flaaet ind paa siden Foraaret 1886, da det sendte det dengang indværende Finantsaars Finantslov til Landstthinget og i Efteraaret 1886 vedtog, at Finantsloven skulde gaa gennem alle Stadier til Landstthinget. Ganske vist blev denne Politik godkjendt igennem Valgene i 1887. Men der har siden været reist Tvivl om, hvorvidt Vælgerne fuldstændig vare klare over Betydningen af den Politik, og der blev fra forskellige Sider hævdet, at det ikke var Meningene fra Vælgernes Side dengang, at der burde gjenneføres en virkelig Forhandlingspolitik med Landstthinget paa det Grundlag. Alle disse Tvivl ere nu hævede, disse Valg ere et klart, utvetydigt Bevis for, at Flertallet i Befolkningen er for den Forhandlingspolitik. Folkethinget har ført. Der er derfor slet ikke nogen Tvivl om, at den Bei, Folkethinget har fulgt hidtil, vil den blive ved at følge, efter at disse Valg have fundet Sted. Dette har selvfølgelig sin Betydning, ikke blot af Hensyn til Finantsloven, men ogsaa af Hensyn til andre Love. Jeg kan i Hovedsagen udtrykke det saaledes, at Kjernepunktet i Forhandlingspolitikken er, at saavel Finantsloven som andre Lovforslag behandles saglig og søges fremmede gennem Forhandling med Landstthinget. Altsaa Finantsloven oversendes til Landstthinget, og de Sager forhandles med Landstthinget, som man tror,